

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Kristýna Kodrasová, roz. Krásová**

Název práce: ***Les premiers cours de FLE pour les débutants – Leçon zéro***

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

První dojem je často ten nejsilnější a ovlivňuje další běh věcí do takové míry, že je mu nutno věnovat náležitou pozornost ve formě dokonalé přípravy. Toto tvrzení, které rozhodně neplatí jen pro oblast vyučování, se stalo základem motivace volby tématu a cíle diplomové práce Bc. Kristýny Kodrasové. Promítlo se jí totiž do školního života hned dvakrát, jak uvádí v úvodu svého textu nazvaného *Les premiers cours de FLE pour les débutants – Leçon zéro*, a v obou případech šlo o setkání spíše negativního rázu. Jako studentka během prvního kontaktu s francouzštinou zažila zklamání z náplně hodiny a jako začínající učitelka pak nejistotu spojenou s okamžikem, kdy chceme někomu umožnit vstup do nové oblasti poznání co nejlépe. Diplomantka se tedy rozhodla analyzovat tento více či méně dlouhý proces, pro který se v literatuře i myslích učitelů ustálil ne zcela šťastný pojem „nulť hodina jazyka“. Její volbu ve světle předchozích řádek vidíme jako více než zajímavou. Pokud existuje soubor vlastností dobrého učitele, tak do něj rozhodně patří snaha vyrovnat se s nejistotami a překážkami. Jak autorka v této snaze obstála?

Práce K. Krásové je rozdělena na dvě části, z nichž ta první, teoretická, dosahuje přibližně třetiny rozsahu textu. Čtenář se v ní dozví základní souhrn informací, který k tématu prvních hodin jazyka skýtá odborná literatura. Ta, jak autorka sama několikrát konstatuje, není překvapivě příliš rozsáhlá a omezuje se na několik rozsáhlejších časopiseckých studií, což znamená občasný útržkovitý pocit z četby nebo i jistou povrchnost. Kapitoly si všímají postupně pojmů jako motivace nebo prekoncepty, které jsou se začátkem studia jazyka u úplných začátečníků v posledních letech spojovány nejčastěji. Posléze autorka přechází k popisu různých pojetí první hodiny a přístupů k ní. Opírá se zejména o práce Novákové, Tagliante nebo Vanthier, jako nástroj pak uvádí a využívá pět let starou analýzu Baranové, která shrnuje možné obsahy prvních hodin francouzštiny.

V praktické části, tedy zbylých dvou třetinách textu, se diplomantka rozhodla k rozboru deseti učebnic dle tří úhlů pohledu (pět titulů v diachronním srovnání za posledních cca 60 let, 3 publikace dle věku publika a dvě dle kritéria mezinárodního/lokálního zaměření učebnice), což sice znamená větší náročnost na udržení systematičnosti analýzy a riziko sklouznutí k porovnávání neporovnatelného, ale dle našeho názoru se autorka těchto nebezpečí vyvarovala. Je sice pravda, že zejména u historického pohledu neporovnává nulť hodiny, ale i tak je zajímavé si ujasnit, čím a jak chtěli autoři před několika desetiletími uvést studenty jazyka do univerza francouzštiny. Autorce se navíc podařilo udržet výše zmiňovanou systematičnost, a tak lze její závěry porovnávat i v dalším zkoumání. Cíl práce se tak podařilo naplnit a výsledky jejího bádání lze použít i v navazujících a doplňujících studiích jiných autorů, což u diplomových prací není až tak obvyklé. Sama autorka sice nedotahuje svá zjištění až k jasným doporučením nebo překvapujícím závěrům, ale i tak se jí podařilo nashromáždit a ilustrovat širokou paletu přístupů k prvním hodinám jazyka, které se ale, jak je v textu zmíněno, v konečném úhlu pohledu neliší nijak dramaticky a lze je shrnout do trojlístku „zaujmout, dodat základní znalosti, představit učebnici“.

Po formální stránce je práce napsána srozumitelnou a kultivovanou francouzštinou, která sice není bez překlepů nebo občasných nedostatků, ty ale nezabraňují plynulému čtení či porozumění. Ceníme si naopak velmi přehledného zpracování výsledků rozborů do tabulek a snahy o vlastní názor, např. při rozhodování, jaký je přístup metody k mateřskému jazyku. Forma citací je v pořádku a text se opírá, jak jsme již uvedli, o relevantní zdroje. Snad jen citování tak silných tvrzení jako na straně 17 by si zasloužilo relevantnější oporu

(webové stránky neuropedagogie.com). Stejně tak zařazení publikace Maugera do metodologického proudu přímých metod je minimálně diskutabilní.

V závěru tohoto posudku tedy nezbyvá než autorce nabídnout několik námětů do diskuze během **obhajoby, ke které práci doporučujeme**. Vzhledem k detailnosti analýz se budeme snažit o otázky zcela konkrétní: 1) Na straně 83 mluvíte o „gestech“, která autoři učebnice Tendances A1 „vysvětlují“. Uvedla byste některá z nich a vysvětlila, jaká je jejich role v první hodině francouzštiny? 2) V závěru práce konstatujete v analyzovaných učebnicích nedostatek aktivit „sociálního“ charakteru, respektive jejich neexistenci. Mohla byste dát příklad takových aktivit a porovnat je např. s analýzou Baranové? 3) Jaké jsou po analýze desítky učebnic Vaše osobní preference ohledně skladby „leçon zéro“?

V Praze, dne 18. 8. 2018

Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

